

Педагогічні КАДРИ

газета

ЗАСНОВАНА У ЖОВТНІ 1929 РОКУ

№ 4 (1614) КВІТЕНЬ 2011 РОКУ

НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Європейська якість освіти

ІСТОРИЧНЕ ПОКЛИКАННЯ Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова полягає, насамперед, у підготовці висококваліфікованого, духовно багатого, ідейно і морально високого учителя, який забезпечить всебічну підготовку людини (дитини) до самостійного трудового життя, сформує її знання, світогляд, ціннісні орієнтації, вміння навчатися протягом життя, прагнення і здатність до творчої самореалізації.

Наш університет є загальною визначною лідером педагогічної освіти України. Історія його становлення та розвитку, сучасні методи організації навчально-виховної діяльності, досвід підготовки педагогічних кадрів – безцінне надбання української педагогіки. Корисним він є і для педагогічних закладів Європи. Дотичність до цього досвіду облагороджує, звеличує кожного, хто прагне стати вчителем.

Ректор Віктор АНДРУЩЕНКО,
член-кореспондент НАН України,
академік НАПН України, доктор
філософських наук,
професор

Фото О. Цибін

МІСТЕР НПУ: ВПЕРШЕ, НАЖИВО, З ХАРАКТЕРОМ

5 квітня 2011 року в гуманітарному корпусі Драгомановського університету вперше за 176-річну історію університету відбувся конкурс "Містер НПУ".

Переповнена зала, глядачі приходили й приходили, групи підтримки намагались перекричати одне одного, жива музика на сцені, яка запалювала всіх до танців... Все це та ще багато іншого заповнило залу Драгомановського університету на один вечір. І на багато місяців залишило позитивні враження. Кожен претендент гідний першого місця, та переможець може бути лише один.

Дуже цікаво виявилась концепція конкурсу. За задумом організаторів захід мав стиль 30-х років

XX століття. Стиль учасниками було втілено на 99,99%: одяг, атмосфера, поведінка. Родзинкою "Містера" стала жива музика, яка звучала під час більшої частини виступів. Тому захід став не лише конкурсом, а й справжнім концертом. Атмосфера в залі пану-

вала доброзичлива, і студентство щиро вболівало за своїх "донів" (так ведучі називали конкурсантів).

Серед конкурсів, де учасники мали проявити свою чоловічість, характер та здібності, були: танок свінгу, конкурс армреслінгу та показ талантів. Цікаво, що змагання відбувалось не тільки на сцені, а й в залі серед глядачів, які хотіли перекричати вболівальників інших інститутів. Кожен з учасників мав бажання перемоги, а вболівальники зрозуміли, що потрібно підтримувати своїх представників якомога гучніше.

Після всіх змагань журі, яке складалось виключно з жінок, проголосило, що переможцем став студент фізико-математичного інституту **Ігнат Попов**, який на конкурсі талантів довів глядачів до ейфорії прочитавши вірш Сергія Єсеніна, а потім виконавши пародію на пісню про Артура Пірожкова.

"Містер НПУ" став черговим заходом Студентської Ради НПУ і продемонстрував, як можна якісно і гідно проводити заходи. В черговий раз можна було переконались в обдарованості наших студентів та їхній креативності.

Людмила СИСОЄВА

Потенціал

Мета Драгомановського університету

стор. 2

Життя інститутів

Точність не виключає творчесь

стор. 3

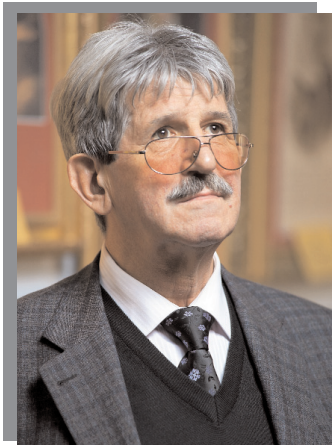
Продовжують тему

Студенти, викладачі та соціальні мережі

стор. 4

СТАТУС ДОСЛІДНИЦЬКОГО – МЕТА РОЗВИТКУ ДРАГОМАНОВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

КАРДИНАЛЬНІ ЗМІНИ у соціальному світі на межі ХХ і ХХІ століть, що охопили усі сторони його життєдіяльності і закономірно призвели до актуалізації в свідомості світової спільноти проблем освіти як головної умови прогресивного розвитку країни у третьому тисячолітті, отримали своє адекватне віддзеркалення в університетській освіті, яка з часу виникнення перших університетів знаходилася на вершині освітньої ієрархії.

Головне призначення університетів у всі часи полягало у збагаченні наукового знання, залученні до культури у вихованні інтелектуальної еліти держави і суспільства, підтримці наукових академічних традицій. Це є закономірний продукт появи і сталого функціонування нації-держави, що сформувалась на основі національного чинника або одноіменної культури. Тому всі університети фактично були істинно національними, навіть без офіційного надання їм цього статусу з боку держави.

Головне призначення університетів у всі часи полягало у збагаченні наукового знання, залученні до культури у вихованні інтелектуальної еліти держави і суспільства, підтримці наукових академічних традицій.

Однак сучасна глобалізація та інформатизація диференціює і фрагментує університетську сферу. На арену швидко прориваються якісно нові форми буття цього соціального інституту: автономні, підприємницькі, дослідницькі, приватні, корпоративні, міжнародні, змішані (наприклад, україно-польський), дистанційні, віртуальні та інші їх різновиди, що сегментуються у специфічні американські, європейські, релігійні, східні і західні зразки.

З цього далеко не повного переліку форм життєдіяльності університетів нашому навчальному закладу є сенс рухатись до набуття статусу дослідницького університету. Це обумовлено сформульованою ще у 2003 році ректором університету членом-кореспондентом НАП України і академіком НАПН

України В. П. Андрущенком і реалізованою нашим колективом унікальної ідеології модернізації ВНЗ, що за останні сім років дала змогу нам подвоїти організаційний і навчально-виховний потенціал Драгомановського університету.

Сьогодні НПУ імені М. П. Драгоманова є сучасною розгалуженою науковою і освітянською установою. Університет має позитивну тенденцію до інтеграції фундаментальної науки і навчального процесу, що є однією з головних вимог до дослідницького університету. В університеті сформувалися і стало функціонують 34 науково-педагогічні школи, за розробками яких здійснюється навчально-методична діяльність у дошкільній, початковій, середній і частково у вищій ланках національної системи освіти.

Сьогодні Драгомановський університет є сучасною розгалуженою науковою і освітянською установою.

Професори і викладачі НПУ імені М. П. Драгоманова забезпечують національну середню освіту авторськими підручниками і посібниками за всіма напрямками середньої освіти, виконують експертизу майже всієї навчально-методичної літератури в країні, що претендує на надання грифу МОН України, очолюють науково-методичні ради та робочі групи з розробки державних стандартів, колектив університету має тісні виробничі зв'язки з профільними науковими установами НАН України і НАПН України, щорічно проводить десятки міжнародних наукових і науково-практичних конференцій, є співзасновником низки технологічних парків, зокрема "Наукові і навчальні прилади".

В університеті стало функціонує 21 спеціалізована рада із захисту докторських і кандидатських дисертацій при нормативі мати 15. У структурі аспірантури і докторантури відкрито 101 спеціальність при нормі 70. Поріг кількості аспірантів та докторантів у 500 осіб драгомановці перевищили щонайменше у два рази. Сьогодні у магістратурі, аспірантурі і докторантурі ВНЗ навчається 145 іноземних громадян при нормативі не менше 50 осіб. Захист докторських і кандидатських дисертацій за п'ять останніх років при нормативі відповідно 50 і 300 сягає 80 і 500. Щорічно в університеті захищається близько 200 дисертацій, з них біля двох третин – для інших ВНЗ України, Польщі, Білорусії, Литви та інших країн. Викладачі університету щорічно захищають 10-15 докторських 50-55 кандидатських дисертацій, що свідчить про стає якісне наукове забезпечення підготовки кадрів вищої кваліфікації.

Обсяг власного фінансування наукових робіт університету становить понад 25 млн грн при нормативі не менше 15 млн грн на рік. Тільки наукових видань, внесених до переліку ВАК України, при нормативі 10, вітчизняний центр педагогічної науки має 28, а Наукова бібліотека – більше ніж 1,5 млн примірників літератури, що також значно перевищує нормативні вимоги. У 2009 році, наприклад, видано 2630 наукових публікацій загальним обсягом 5780,15 д. арк. Видавництвом університету за цей час видано: підручників – 78, посібників – 307, монографій – 33, збірників наукових праць – 76. Середня кількість наукових статей у фахових виданнях, які входять до міжнародних науково-метричних баз даних за останні 5 років, при нормативі 150 щороку сягає понад 200. Науковці університету виконують 14 наукових проектів міжнародного значення.

Середня кількість наукових статей у фахових виданнях, які входять до міжнародних науково-метричних баз даних за останні 5 років, при нормативі 150 щороку сягає понад 200.

Порівняння досягнутих університетом якісних і кількісних показників у науковій і освітянській діяльності з вимогами Кабінету Міністрів України до дослідницьких університетів засвідчує, що наш ВНЗ не тільки відповідає цим вимогам, а й у багатьох випадках значно перевершує формалізовані нормативи.

Отже, для реалізації цієї перспективної для ХХІ століття корпоративної мети у нас є відповідні інструменти, що вже задіяні у цьому напрямі. По-перше, потужний кадровий склад професорсько-викладацького корпусу, що сьогодні працює у флагмані вітчизняної педагогічної освіти. По-друге, накопичений досвід наукової, навчально-виховної і методичної роботи у сфері педагогічної науки і освіти. По-третє, відповідний стан і позитивні тенденції у розбудові інфраструктури ВНЗ, мається на увазі збагачення функцій Наукової бібліотеки і корпоративного видавництва, реалізація унікального проекту "Електронна педагогіка", напрацьована методика підготовки кадрів, що обслуговують програмний і апаратний комплекс сучасних заходів освіти і науки у структурі системи вищої професійної освіти країни, Європи і світу. Це живить нас творчою енергією і спонукає до активних дій.

Григорій ВОЛИНКА,
проректор
з наукової роботи

Відкрита лекція

22 березня 2011 року відбулась відкрита лекція викладача **Лайела Кауффмана** (США) для студентів спеціальності "Сурдопедагогіка" ІКПП НПУ ім. М. П. Драгоманова. Л. Кауффман висвітлює питання історії становлення системи допомоги людям з обмеженими можливостями, в тому числі – з вадами слуху, в США, законодавчої бази, навчання осіб з порушеннями психофізичного розвитку в умовах інклюзії та безперервної освіти в США, методичні аспекти розробки індивідуальних планів (ІЕР) та програм для навчання дітей з особливостями психофізичного розвитку в умовах інклюзії.

Візит до Китаю

З 28 лютого по 6 березня поточного року делегація НПУ імені М. П. Драгоманова у складі першого проректора університету професора **Володимира Беха**, директора Інституту соціології, психології та управління професора **Володимира Євтуха**, директора Інституту природничо-географічної освіти та екології професора **Віталія Покася** перебувала у Цанчжоуському професійно-технічному університеті (КНР).

Відбулось два засідання державної екзаменаційної комісії, у ході яких, крім драгомановських викладачів, взяли участь представники Міністерства освіти Китайської Народної Республіки. Атестовано бакалаврів з менеджменту організацій, менеджменту туризму та майбутніх вчителів хімії.

Мистецька освіта

Нещодавно на засіданні ректорату було проаналізовано і позитивно оцінено роботу кафедри образотворчого мистецтва НПУ імені М. П. Драгоманова. Викладачі кафедри організовують свою діяльність відповідно до твердження філософа Яспера: "Університет є всесвітом наук у триєдності освіти, дослідження і культури".

Співпраця кафедри образотворчого мистецтва з відомими в Україні та за її межами митцями позитивно впливає на формування професійної компетентності майбутніх випускників НПУ імені М. П. Драгоманова. Так, наприклад, у березні 2010 року було проведено майстер-клас видатного художника України Івана Марчука. Студенти-художники із захопленням сприйняли розповідь про знаменитий "пльонтанізм" І. Марчука, що став творчою візитівкою майстра.

Презентація книги

18 березня 2011 року у залі засідань ректорату Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова відбулась презентація наукових видань кафедри управління та євроінтеграції Інституту соціології, психології та управління, зокрема колективних монографій "**Саморегуляція соціального організму країни**" та "**Громадські організації у дискурсі демократизації суспільства**". Авторський колектив молодих науковців продовжує науково-пошукову роботу у сфері дослідження "Державно-громадське управління освітою".

Вельмишановний Вікторе Петровичу! Шановні президіє, присутні!

Спливло перше десятиліття XXI століття, а мовне питання хвилює, турбує, непокоїть нас, тому що воно є невичерпним (та й ситуація нині є складною), бо й до сьогодні земля, планета, людство не дали такого художника, такого артиста, такого митця, який би спромігся змалювати мову. Отже, ми, як люди усномовної професії, покликані серцем, обов'язком не лише пропагувати усе прекрасне, що є в науці, культурі, а й стояти на сторожі слова і "як парость виноградної лози, плекати мову". Ми маємо пропагувати правильне ставлення до мови, позаяк у нашому вжитку ми здебільшого зустрічаємося з двома мовами. До речі, наші студенти нині вивчають іноземні мови, і це прекрасно – це знамення часу, це підтвердження того, що нині студенти прагнуть до всього кращого і пам'ятають ту істину, що скільки ти знаєш мов, стільки разів ти людина. Я повинна сказати, що таких диваків, які б не знали російської мови, які б віднікувалися від неї чи зневажали, таких я не зустрічала. Але, на превеликий жаль, таких диваків, які зневажливо ставляться до української мови, зустріти можна. Від чого це? Де вони беруться? Від чого це у нас, крім цих двох мов, які я назвала, є ще третя мова – скалічена, суржиківана, абракадабрана. Не українська вона і не російська. Бо там поло-

Українська мова – найбільша національна святиня українського народу

вина або третина українських слів і половина або третина російських. Оце те, з чим вже зовсім ніколи, ніяк і ніде не можна миритися, бо ні про яку культуру мовлення, ні про яке мистецтво ораторське, ні про яку лекторську майстерність говорити не можна, коли не будемо долати ось цих покручів, мовних динозаврів.

Бачте, справа тут серйозна! Через те ми повинні мати не менш серйозну методологічну платформу, з якої будемо виходити в усіх наших подальших міркуваннях, в усіх наших викладах. А така платформа уже обґрунтовано висловлена в доповіді ректора університету, професора Віктора Петровича Андрущенка: "Знати українську мову треба як отченаш", а це, як на мене, означає, що українське слово сприймаємо як одухотворену сутність. Розвиваючи думку Віктора Петровича, мушу продовжити, шановні добродію, що:

- 1) українська мова – найбільша національна святиня українського народу; вона вимагає до себе священного ставлення;
- 2) так, як будь-яка мова для будь-якого народу, українська мова – це атрибут суверенності, державності, подібно до того, як атрибутом є прапор, герб, славення держави;
- 3) українська мова – це та мова, якою існує література, яка залишена такими велетнями людського духа, як гігант Шевченко Тарас, як титан Франко Іван, як велет – незрівнянний ні з ким, ніде і ніколи – Українка Леся;
- 4) на землі немає поганих народів, отже, немає поганих мов, проблема лише в тому, як ми нею володіємо, чи шануємо слово. Поет-філософ Максим Рильський

сказав: "Кожне слово – це людина", а Станіславському спотворені слова нагадували скалічених людей. Він говорив: "Коли я чую слова з неправильно вимовленими звуками, мені уявляються люди з повикрученими руками, ногами, сплюсненими головами тощо".

А що ж нам робити? З цим треба, безперечно, повсякдень, повсякчас боротися скрізь і завжди. Треба нашим студентам прищеплювати, на яку б тему не читали лекцію, смак до доброї мови, до гарного слова, до вдалого порівняння.

Шановні добродію, ми маємо пам'ятати, що для нас мова – не тільки засіб спілкування, не тільки окраса лектора, а добра мова – це наш робочий інструмент. Це той засіб, яким ми щодня впливаємо на мозок, на душу, на розум і на почуття студентів. Ми не повинні заплямувати тієї мови, якою ми послуговуємося, щоб ми не збіднили її, а навпаки, щоб збагатили своїм розумом, своєю любов'ю.

Треба зробити так, щоб усе те, що зринає з наших уст, було дійвим і було прийнятним у розумінні прекрасного і розумного. Це, звичайно, вимагає і правильного слововживання, правильного наголошення, правильної дикції, артикуляції. Звичайно, не на користь цьому знання державного вступного іспиту до аспірантури та кандидатського з української мови, бо не всі здобувачі вчених ступенів володіють українською мовою ґрунтовно. Але вже добре, що державні мужі писали диктант з української мови та не скасували конкурс на кращого викладача української мови.

І насамкінець, у нашому університеті завдяки виваженій, мудрій мовній політиці керівництва і особисто Віктора Петровича, я глибоко переконана, ніяких перешкод, спротиву українській мові не буде, адже усі заходи щодо функціонування української мови безпечно підтримуються Віктором Петровичем. Крім цього, Віктор Петрович до ювілею М. Драгоманова запропонував видати накладом університету монографію "Відомий і невідомий М. Драгоманов", де буде розділ "Питання мови у світоглядній концепції Михайла Драгоманова".

Користуючись нагодою, я би хотіла звернутися до Віктора Петровича з проханнями: підтримати і започаткувати видання словників того чи іншого фаху, щоби відродити мовні скарби українського народу, відродити питомі українські слова, щоби зрушити цілі пласти лексики, аби ми взріли свої глибокі корені, розпізнали генетичні коди на серцевині націодревця і вдихнули в себе евшан тожсамості. Йдеться про правильні українські назви, ну, наприклад, видів спорту:

Basketбол – кошівка
Бобслей – санкарство
Гімнастика – руханка
Теніс – сітківка

Є такий вираз: "Аби слово не потерпало, його треба проказувати". Вивчаймо, любімо, говорімо українською.

Світлана ШЕВЧУК,
професор, завідувач кафедри
культури української мови,
заслужений працівник освіти України

З життя інститутів

ТОЧНІСТЬ НЕ ВИКЛЮЧАЄ ТВОРЧІСТЬ

ВІДВЕРТО кажучи, причиною написання стала незвична конструкція, яка нещодавно з'явилась в центральному корпусі. Пояснити, для чого саме вона, ніхто з джерел газети не зміг. Лише показували пальцем у гору, маючи на увазі дирекцію Фізико-математичного інституту. Тому ми несподівано і завітали в гості до Миколи Вікторовича Працьовитого, директора ФМІ.

засновник наукових шкіл з нелінійної механіки і теоретичної фізики; **В. Є. Лашкар'єв** – першовідкривач фізичних ефектів, які були покладені в основу напівпровідникових технологій і мікроелектроніки. Ці люди зробили великий внесок в науку, а зараз, своїми здобутками, вони стимулюють студентів до отримання знань найвищого рівня.

Загалом, специфіка фізико-математичного інституту полягає у тому, що світ сприймається в різноманітних обчисленнях, розрахунках. Але нам пощастило довідатись, що наші фізики та математики – це ще й повна скарбниця талантів. Дирекція та студенти не тільки мають високі наукові досягнення в галузі фізики, математики та методики їх навчання, а ще у творчому плані. Наприклад, нещодавно чоловіки дуже незвичайно привітали жінок свого інституту зі святом весни, підготувавши книжку з власними віршами. Таким чином вони приємно вразили та залишили гарну згадку на довгий час. Ось, наприклад, вірш М. В. Працьовитого:

*Сирий гоїдає вітерець
Чагарники і вмерлі трави.
Уже ввіравсь весни терпець,
Збігають дні до переправи.
Залита повинно ріка,
Не видно їй кінця і краю,
Усе біжить, вода стіка,
І я своє бажання маю.
В чоботях хочеться піти
До мовчазного нині лісу,
Свій перший пролісок знайти
І зняти з очей зими завіси.*

Але повернемося до найбільшого (як в прямому, так і в переносному значенні) об'єкта нашого зацікавлення – конструкції, що знаходиться при вході в корпус і яка тягнеться зі стелі до першого поверху. Виявляється, такий пристрій використовується для навчальної праці і символізує інтеграцію таких наук, як фізика, математика, астрономія. "Це маятник Фуко, винахід відомого французького фізика Жана Бернара Фуко, який демонструє обертання Землі навколо своєї осі, – пояснює нам М. В. Працьовитий. – Пристрій являє собою масивний ваптаж на трісці довжиною в три-

Фото І. Мороз

надцять метрів, закріплену на опорі за допомогою горизонтального підшипника, що дає можливість коливання маятника в будь-якій вертикальній площині. В результаті обертання Землі площина коливання маятника повільно обертається відносно покажчиків на земній поверхні". Також директор ФМІ підкреслив, що ідея відобразити зміст інституту, де панують фізика та математика, була давно. І ось, завдяки сприянню ректорату, вдалося здійснити давно мрію.

Провівши лише годину в ФМІ, можна дізнатись багато цікавого та незвичайного. Інститут – це не лише навчання і наука, але й дух, що єднає різні покоління. Бажаємо студентам та дирекції залишатись такими всебічно талановитими людьми, якими вони проявили себе при нашій зустрічі.

Від редакції. Газета "Педагогічні кадри" буде рада відвідати і дізнатись і про Ваш інститут! Цією публікацією ми лише відкриваємо серію статей про маловідомі, але цікаві сторінки з життя навчальних підрозділів. Певні, що Вам є про що розповісти всьому університету!

Катерина КУЩІЄНКО

Самоврядування

ОБ'ЄДНУЮЧИ ЗУСИЛЛЯ НАУКОВОЇ МОЛОДІ

2011 рік проголошений в університеті роком освіти і науки. На початку лютого в університеті проходила традиційна звітно-наукова конференція викладачів "Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету". Продовженням науково-освітнього місяця в Інституті української філології стало створення 9 лютого 2011 року з ініціативи завідувача кафедри історії та етнопольтики, члена-кореспондента НАН України, доктора історичних наук, професора **Даниленка Віктора Михайловича** Наукового товариства студентів та аспірантів кафедри історії та етнопольтики НПУ імені М. П. Драгоманова (НТСА КІЕ НПУ).

НТСА КІЕ НПУ – самоврядна організація студентів, аспірантів, докторантів, які навчаються або завершили навчання у Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова. Метою діяльності НТСА КІЕ НПУ є об'єднання зусиль наукової молоді задля якісного розвитку науки в межах університету та держави; допомога особам, які навчаються, у їхньому розвитку як науковців, творчих та цілісних особистостей.

Було обрано Правління НТСА КІЕ НПУ у складі голови (аспірант **Іван Ковальчук**), заступника голови (аспірант **Алла Петрова**), секретаря (аспірант **Альона Сенік**). Членами НТСА КІЕ НПУ, окрім зазначених вище, стали аспіранти **Н. В. Булакова, А. Д. Гудим, Т. М. Леонтєва, А. Б. Мельник, О. А. Подобед**; асоційованими членами – доктори історичних наук **О. А. Колястрок** та **О. А. Мельничук**, кандидати історичних наук **В. Ф. Лисак, О. В. Огієнко, О. А. Прохоренко** та **С. В. Стельникович**, аспірант **Л. М. Халецька**.

НТСА КІЕ НПУ запрошує до своїх лав студентів та випускників Інституту української філології НПУ імені М. П. Драгоманова, які бажають займатися науково-дослідною роботою.

Олена ПОДОБЕД

